

Delaktighetsplan för fostrans- och utbildningssektorn 2026–2029

Helsinki

Innehåll

1. Främjande av delaktighet på Helsingfors stad och utarbetande av delaktighetsplanen
2. Stadens gemensamma prioriteringar och åtgärder för delaktighet 2026–2029
3. Delaktighetsplanen för fostrans- och utbildningssektorn
4. Åtgärder för delaktighet inom för fostrans- och utbildningssektorn 2026–2029

Del 1: Främjande av delaktighet på Helsingfors stad och utarbetande av delaktighetsplanen

Nivåer för elevers, studerandes och stadsbors delaktighet och påverkan

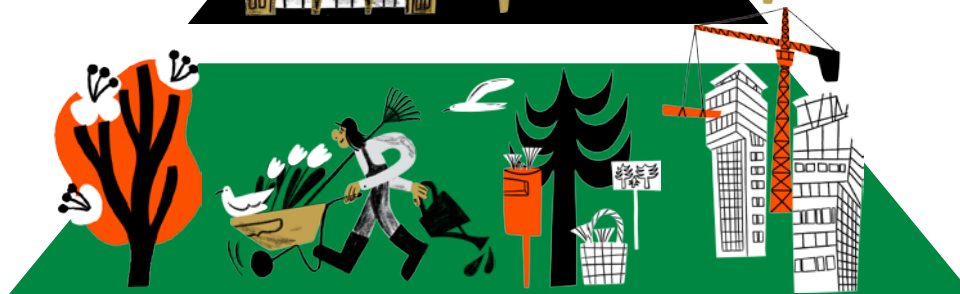
Delaktighet innebär en upplevelse av att höra till gruppen samt möjligheter att påverka frågor som är betydelsefulla för en själv.

Jag kan påverka i samhället i större utsträckning

Jag kan påverka i staden

Jag kan påverka i mitt närområde

Jag får påverka i mitt eget liv och i vardagen

Jag ses, hörs och möts varje dag

Principerna för delaktighet i förvaltningsstadgan

Utnyttjande av individers och
gemenskapers kunskaper och
expertis

Möjliggörande av
verksamhet på egna villkor

Skapande av likvärdiga möjligheter
till deltagande

De viktigaste delarna i stadsstrategin 2025–2029 för fostrans- och utbildningssektorn när det gäller delaktighet

Trivsamma och gemenskapliga grannskap

- Stadsdelar och grannskap är viktiga särpräglade lokala sammanslutningar. Vi stöder de lokala närsammanslutningarna och försäkrar oss om att deras röster blir hörda i utvecklingen av områdena. Helsingfors är en stad för sina invånare.
- Vi använder mångsidiga metoder för att kunna ta till oss invånarnas upplevelser, önskemål och synpunkter.
- Vi strävar efter att utveckla delaktigheten så att vi når Helsingforsbor i olika åldrar och med olika bakgrund.
- Tillsammans med lokala sammanslutningar planerar vi konkreta metoder för hur sammanslutningarna kan stärka människors egen aktivitet, vilja att knyta ömsesidiga kontakter och arbeta för sin egen närsammanslutning.
- Med vår verksamhet gör vi det lättare för olika sammanslutningar med olika bakgrund att bli en fast del av Helsingfors och stadens karaktär.
- Helsingfors stad är en aktiv samarbetspartner för organisationer och föreningar.

Alla mår bra i Helsingfors

- I Helsingfors ska var och en, oberoende av bakgrund och utgångspunkt, kunna leva ett gott liv och förverkliga sina drömmar. Varje Helsingforsbo ska kunna känna sig hemma i Helsingfors. Vi arbetar målmedvetet för att varje Helsingforsbo ska kunna leva ett gott liv i sin stad.
- Staden arbetar på ett engagerat sätt mot segregation mellan områden och ojämlikhet mellan invånare.
- Vi jobbar särskilt för att barns och ungas verklighet inte ska segregeras. Vi arbetar målmedvetet för att öka varje områdes trivsamt och stödja varje Helsingforsbos levnadsbana.
- Vi stärker barns och ungas välbefinnande på ett helhetsbetonat sätt.
- Samarbetet mellan hemmet och skolan intensifieras.
- Vi ökar deltagandegraden inom småbarnspedagogiken och uppmärksammar särskilt barn som har ett annat hemspråk än finska eller svenska.
- Vi stärker lärtigen för barn med ett främmande modersmål.

En smidig vardag och fungerande tjänster

- Ett gott liv för Helsingforsborna bygger på en smidig vardag och fungerande tjänster. I olika livsskeden är olika tjänster och faktorer viktiga.
- Alla stadens sektorer har en viktig uppgift för att Helsingforsbornas vardag ska fungera smidigt och erbjuda förutsättningar för ett gott liv.
- Samarbetet mellan fostrans- och utbildningssektorn och stadsmiljösektorn intensifieras i planeringen av lokalprojekt och vi ökar elevernas, studerandenas och personalens delaktighet i planeringen av byggnader och gårdar.

Vårt sätt att agera

- Vi finns till för Helsingforsborna. Det är viktigt för oss att både Helsingfors och dess invånare har det bra.
- Vårt agerande är öppet och okomplicerat.
- Vi utnyttjar flerspråkigheten för att nå ut till och engagera olika Helsingforsbor.
- Vi samarbetar med tredje sektorn, företag och stadsborna.
- Vi förhåller oss positivt och öppet till nya idéer.
- Vi ingriper systematiskt i diskriminering av minoriteter och utbildar personalen i att reagera aktivt då sådant sker.

Verkställande av delaktighetsplanen samt uppgiftsfördelning

Kontinuerliga principer för delaktighet som styr staden

Förvaltningsstadgan definierar stadsbornas och serviceanvändarnas rättigheter att delta och principerna för delaktigheten.

Delaktighets- och interaktionsmodellen *) innehåller linjer och mål för stadsbornas delaktighet på stadsnivå.

Riktlinjer för delaktighetsarbetet för hela staden, preciseras varje fullmäktigeperiod

Stadsstrategin fastställer strategiperiodens prioriteringar och mål för invånarnas delaktighets- och påverkansmöjligheter.

Borgmästaren ansvarar för förverkligandet av kommuninvånarnas delaktighet och interaktionen.

Program på stadsnivå främjar delaktigheten, exempelvis välfärdsplanen samt tjänsternas jämlikhets- och jämställdhetsplaner.

Stadens gemensamma prioriteringar för delaktighet fastställer de gemensamt överenskomna teman för delaktighetsarbetet som grund för sektorernas delaktighetsplaner.

Sektorernas delaktighetsarbete varje strategiperiod

Delaktighetsplanen beskriver sektorns allmänna mål för delaktighetsarbetet samt åtgärderna för att stärka invånarnas och olika aktörers delaktighet under strategiperioden 2026–2029.

Biträdande borgmästaren ansvarar för kommuninvånarnas delaktighet och interaktionen inom sin sektor.

Besluts- och påverkansorgan främjar och påverkar delaktigheten genom sin verksamhet, exempelvis olika nämnder samt funktionsrättsrådet och äldrerådet.

Styrgruppen för delaktighet och interaktion samordnar delaktighetsarbetet och -planeringen inom sektorerna och på stadskansliet.

Stadens gemensamma arbetsgrupp för delaktighet främjar delaktigheten och uppföljer stadens gemensamma prioriteringar och åtgärder.

Sektorernas eventuella egna arbetsgrupper för delaktighet bereder, uppföljer och rapporterar delaktighetsarbetet samt gör det synligt inom sektorn.

Genomförande av delaktighetsplanen under strategiperioden

- Stadens sektorer utarbetar sina sektorspecifika delaktighetsplaner som en del av stadens delaktighets- och interaktionsmodell.
- I planen sammanställs målen och åtgärderna för att stärka invånarnas och olika aktörers delaktighet under varje strategiperiod.
- I planen anges prioriteringarna för delaktigheten för hela strategiperioden 2026–2029:
 - o Prioriteringarna baseras på stadsstrategin och principerna för delaktighet i förvaltningsstadgan.
 - o Prioriteringarna är gemensamma för alla sektorer.
 - o Innehållet har utarbetats med stöd av ett omfattande kunskapsunderlag (undersökningar inom branschen, enkäter och verkstäder).
- I början av strategiperioden har man i samband med planen fastställt de åtgärder som förverkligar prioriteringarna för hela strategiperioden.
 - o Åtgärderna för prioriteringarna kan vid behov uppdateras som en del av den årliga planeringen av sektorns verksamhet och ekonomi inom den operativa verksamheten.
 - o Delaktighetsplanen samt slutrapporten behandlas i nämnden i slutet av strategiperioden. Det är också möjligt att föra en mellanrapport till behandlingen.

Utarbetande av delaktighetsplanen

Innehållet i delaktighetsplanen har utarbetats med stöd av enkäter, verkstäder och det kunskapsunderlag som uppstått mellan november 2025 och februari 2026 vid uppdateringen av delaktighets- och interaktionsmodellen. Fostrans- och utbildningssektorn har ordnat egna verkstäder.

Stadsbor:

- Delaktighetsdiskussion på plattformen Voxit
- Diskussionstillfällen för områdesnätverk
- Riktade evenemang för unga och invånare med främmande modersmål

Personal:

- Delaktighetsdiskussion på plattformen Voxit
- Enkät för delaktighetsnätverket
- Tematiska verkstäder

Påverkansorgan och råd:

- Ungdomsrådets verkstad
- Verkstad för äldrerådet, funktionsrättsrådet, jämställdhets- och likabehandlingsdelegationen, organisationsdelegationen samt tvåspråkighetskommittén.

Enkät för organisationer

- Vid utarbetandet av planen har man också utnyttjat ett omfattande kunskapsunderlag med undersökningar, rapporter, databaser och utredningar inom branschen i Helsingfors, Finland och internationellt.

Fostrans- och utbildningssektorns egna verkstäder våren 2026:

- Verkstad för de lärare som handleder elev- och studentkårer, verkstad för personalen, verkstad för chefer samt verkstad för organisationer.

2 128
enkätrespon-
der

15
ordnade
tillställningar

442
deltagare i
verkstäderna

Delaktighetsplanens samband med stadens övriga planer och program

- Delaktighetsplanen har beretts och utarbetats med beaktande av de av stadens planer och program som har ett samband med delaktighet och påverkan, i enlighet med hur färdiga de är.
- Dessa är:
 - ✓ Helsingfors stads välfärdsplan 2026–2029, inklusive arbetet mot våld i nära relationer och Barnvänlig kommun-arbetet
 - ✓ Jämställdhets- och likabehandlingsplan för tjänster 2026–2029
 - ✓ Utvecklingsprogrammet för invandring och integration 2026–2029
 - ✓ Stadsförnyelse
 - ✓ Mål för förebyggande av segregation

Del 2:

Stadens gemensamma prioriteringar och åtgärder för delaktighet 2026–2029

Stadens gemensamma prioriteringar för delaktighet 2026–2029

**Främjande av
jämsällldhet och
mångstämmlghet
genom delaktighet**

**Stärkande av lokal
påverkan
och regional delaktighet**

**Smidiga tjänster
och en bra
kundupplevelse
genom delaktighet**

Stadens gemensamma åtgärder för strategiperioden

Prioritering	Stadens gemensamma åtgärder för strategiperioden	Uppföljning av åtgärderna	Ansvarsinstans
Främjande av jämställdhet och mångstämmighet genom delaktighet	MÖJLIGHETER TILL DELTAGANDE OCH INTERAKTION: 1. Vi utvecklar, etablerar och testar mångsidiga metoder för deltagande. 2. Vi satsar på kommunikation i rätt tid som förbättrar effektiviteten i olika skeden av delaktighetsprocessen och med beaktande av olika befolkningsgrupper. 3. Vi satsar på att barns och ungas röst hörs mångsidigt i staden och testar nya sätt att höra barn och unga i utsatt ställning.	1. Beskrivning av de metoder för delaktighet som utvecklats och etablerats. 2. Anvisning för den ideala processen för kommunikation om delaktighet från planering till efterkommunikation har utarbetats och tagits i bruk (ja/nej). 3. Beskrivning av de åtgärder som vidtagits under strategiperioden.	Stadskansliets enhet för delaktighet inom kommunikationsavdelningen/delaktighet
	ARBETE I PARTNERSKAP: 4. Vi utvecklar och stärker nya former av partnerskap med stadsborna och olika aktörer. 5. Vi planerar åtgärder för delaktighet och främjar delaktighet tillsammans med representanter för målgruppen, organisationer, företag och andra partner.	4. Beskrivning av nya former av partnerskap som utvecklats. 5. Beskrivning av de olika sätten på vilka representanter för målgruppen har deltagit.	Stadskansliets enhet för delaktighet inom kommunikationsavdelningen/partnerskap
Stärkande av lokal påverkan och regional delaktighet	ANVÄNDNING AV INFORMATION: 6. Vi använder bättre befintlig kunskap i det regionala delaktighetsarbetet och utvecklingen av tjänster.	6. Verksamhetssättet för att dela den information om delaktighet som uppstått har fastställs och används (ja/nej).	Stadskansliets enhet för delaktighet inom kommunikationsavdelningen/digital delaktighet
Smidiga tjänster och god kundupplevelse genom delaktighet	PERSONALENS KOMPETENS OM DELAKTIGHET: 7. Vi fortsätter att stärka personalens kompetens om delaktighet genom mångsidiga metoder för kompetensutveckling.	7. Beskrivning av genomförandet av och metoderna för främjande av stärkt kompetens om delaktighet.	Stadskansliets enhet för delaktighet inom kommunikationsavdelningen/delaktighet

Del 3:

Delaktighetsplanen för fostrans- och utbildningssektorn

Förpliktande ramar för delaktighet inom fostrans- och utbildningssektorn

Lagar och förordningar

- Grundlagen 731/1999
- Kommunallagen 410/2015
- Jämställdhetslagen 1329/2014
- Diskrimineringslagen 1325/2014
- Lagen om småbarnspedagogik 540/2018
- Lagen om grundläggande utbildning 1267/2013
- Gymnasielagen 629/2018
- Lagen om yrkesutbildning 531/2017
- Lagen om elev- och studerandevård 1287/2013
- Barnskyddslagen 417/200

Övriga bestämmelser och föreskrifter

- Planen för småbarnspedagogik
- Grunderna för förskoleundervisningens läroplan
- Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen
- Grunderna för gymnasiets läroplan
- Helsingfors stadsstrategi 2025–2029
- Helsingfors stads förvaltningsstadga (§ 8) 21.1.2026
- Helsingfors delaktighetsmodell

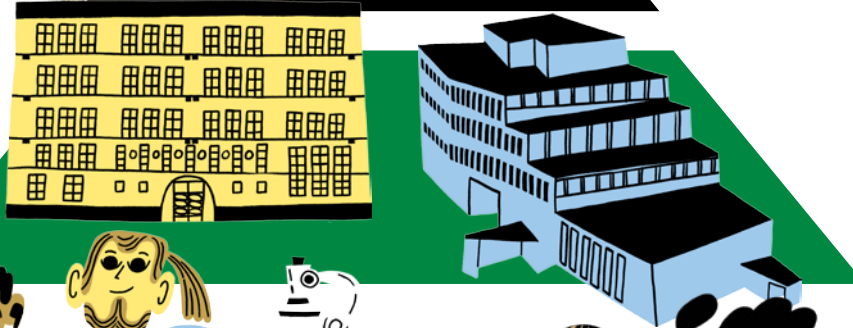
Delaktighetsnivåer i läroplanerna

Påverkan på global
och nationell nivå

Påverkan i
närområdet och
staden

Deltagande och
påverkan på
läroanstaltens nivå

Delaktighet inom
undervisningen

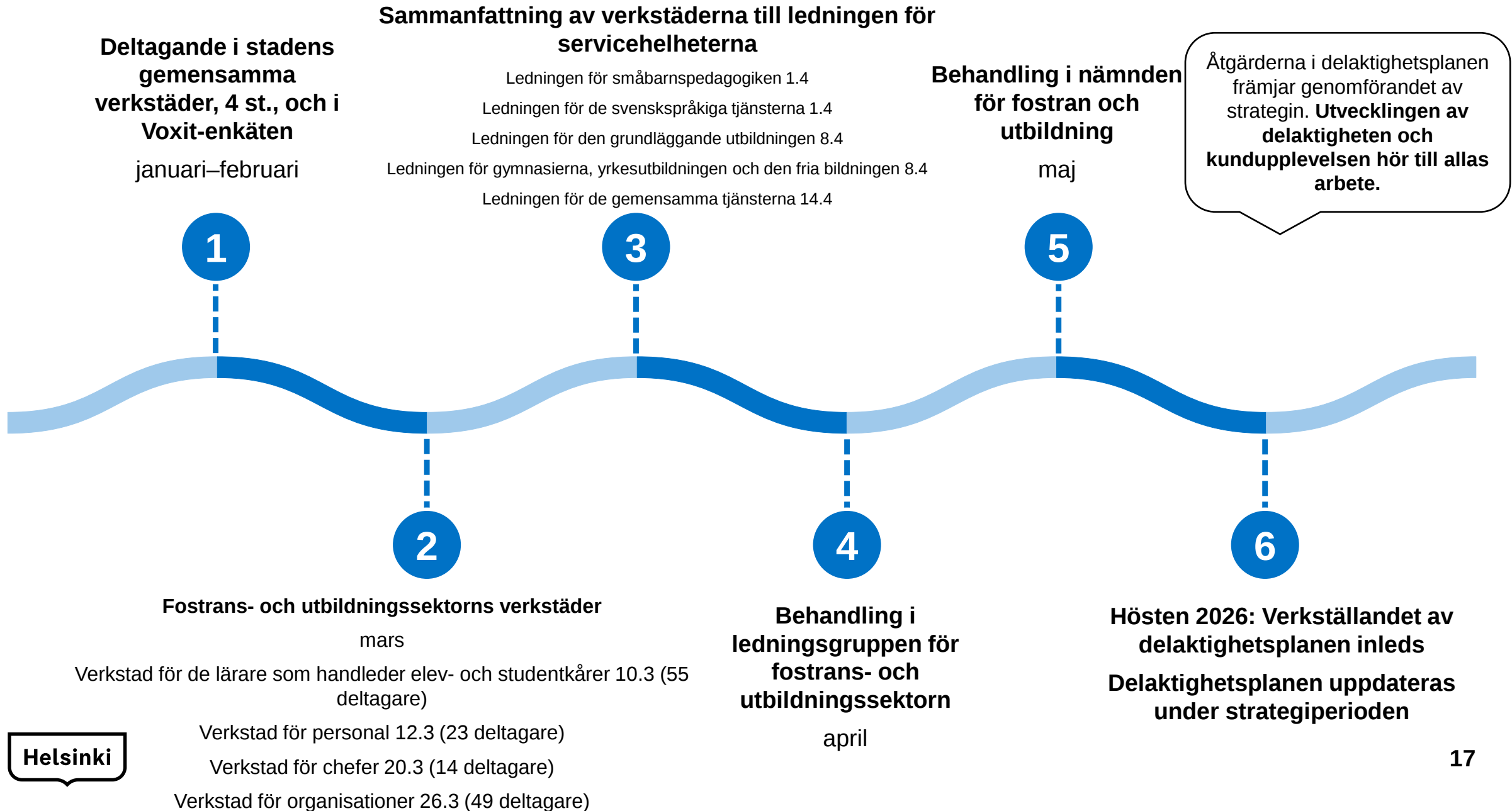

Upplevelse av
delaktighet

Helsinki

Beredning av delaktighetsplanen inom fostrans- och utbildningssektorn 2026

Del 4:

Åtgärder för delaktighet inom fostrans- och utbildningssektorn 2026–2029

Främjande av jämställdhet och mångstämmighet genom delaktighet

Sektorns åtgärder för strategiperioden	Indikator
Vi främjar vårdnadshavarnas delaktighet: 1. Vi utvecklar flerspråkiga föräldramöten regionalt, på hela stadens nivå och i samarbete med andra sektorer samt organisationer. Vi genomför ett pilotprojekt med flerspråkiga föräldramöten för övergångsskeden och början av lärstigen. 2. Vi gör en kartläggning av processerna för stödet för föräldraskap och luckorna i det samt av utvecklingsbehoven. Kartläggningen görs i samarbete med organisationer, föräldraföreningar och andra sektorer. 3. Vi stärker verksamhetsmodellen för flerspråkiga handledare inom våra tjänster.	1. Pilotförsöken har genomförts ja/nej 2. Kartläggningen har gjorts ja/nej 3. Har förverkligats ja/nej
Vi främjar delaktigheten och bemötandefärdigheterna hos barn och unga samt elever och studerande i olika åldrar: 1. Vi ordnar pilotförsök med skidialoger för att främja elevernas dialogfärdigheter samt emotionella och kommunikativa färdigheter. Vi riktar också pilotförsök till barn- och ungdomsgrupper i utsatt ställning. 2. Vi tar fram en anvisning för hörande av elever och studerande på lektioner och utbildar personalen i att använda anvisningen. 3. Vi säkerställer att barns och ungas röst hörs som en del av processerna för att förnya eller utveckla våra tjänster. 4. För att höra de studerande ordnar vi rådgivargruppverksamhet för studerande som en del av verksamhetsmodellen med hoppets pedagogik inom den finskspråkiga gymnasieutbildningen och studerandevården på andra stadiet.	1. Pilotförsöken har genomförts ja/nej 2. Anvisningen har tagits fram och utbildningar har ordnats ja/nej 3. Antal höranden 4. Verksamhet har ordnats ja/nej
Vi minskar hindren för delaktighet genom att utveckla och fördjupa personalens kompetens om möten och delaktighet: 1. Vi utbildar personalen inom våra tjänster i ett antirasistiskt arbetsgrepp för att stärka delaktigheten och gemenskapen i vardagen. 2. Vi ordnar utbildningar i Dialogpaus- och Skidialog-metoderna för personalen för att stärka dialogen och bemötandefärdigheterna.	1. Utbildningarna har ordnats inom tjänsterna ja/nej. Gymnasieutbildning, Stadin AO, småbarnspedagogik, grundläggande utbildning, arbetarinstitut, SVES, gemensamma tjänster. 2. Utbildningar har ordnats ja/nej

Stärkande av lokal påverkan och regional delaktighet

Sektorns åtgärder för strategiperioden	Indikator
Utveckling av interaktionsprocesserna för servicenätsarbete och byggande samt invånarnas delaktighet: 1. Vi modellerar och beskriver processerna för delaktighet i servicenätverk. Utifrån modellerna och beskrivningarna kan de som arbetar med servicenät säkerställa ändamålsenlig delaktighet i olika situationer. 2. Vi bygger upp en webbplats för att kommunicera om servicenätsarbetet och satsar på proaktiv kommunikation. 3. Vi genomför pilotprojekt med kartpromenader inom förskoleundervisningen. Pilotprojekten bidrar till att utveckla hörandet av barn som en del av barnkonsekvensbedömning. Kartbaserade enkäter gör det möjligt för barn att dela med sig av sina erfarenheter av till exempel regionala förändringsprocesser. 4. Gemensam verksamhetspraxis preciseras inom sektorns gemensamma lokalprojekt.	1. Beskrivningar/modeller har utarbetats ja/nej 2. Webbplatsen har skapats ja/nej 3. Pilotförsöken har genomförts ja/nej 4. Har gjorts ja/nej
Förnyelse av elev- och studerandekårernas stödstrukturer: 1. Vi ordnar tillställningar där styrelserna för elev- och studerandekåren kan planera innehållet för elev- och studerandekårsdagarna i samarbete med ungdomsrådet. 2. Vi ordnar dialogbaserade utvecklingstillställningar för handledarna för elev- och studerandekåren för att utveckla elev- och studerandekårverksamheten. 3. Vid de ovannämnda tillställningarna skapar vi i samarbete med tjänsterna en årsklocka som stöd för elev- och studerandekårverksamheten.	1. Antal tillställningar 2. Antal tillställningar 3. Årsklockan har skapats ja/nej

Smidiga tjänster och god kundupplevelse genom delaktighet

Sektorns åtgärder för strategiperioden	Indikator
Vi främjar kundorientering och ledning genom information: 1. Vi förnyar enkäterna om kundupplevelse och utnyttjar deras resultat i utvecklingen av tjänsterna. Vi genomför ett pilotprojekt med ett nytt system för kundupplevelse exempelvis vid föräldramöten, inom servicenätssamarbetet och vid personalmöten.	1. Antal genomförda pilotprojekt
Vi involverar tjänsternas användare i utvecklingen av de digitala tjänsterna inom sektorn: 1. Pedagogisk portal och intranätet Opehuone för undervisningspersonalen 2. Startsidan Aula på datorerna inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen 3. Hjälpknappen i Aula som hjälpkanal för elever och studerande inom Helsingfors stads grundläggande utbildning och utbildning på andra stadiet	1. Användare involverade i utvecklingen ja/nej 2. Användare involverade i utvecklingen ja/nej 3. Användare involverade i utvecklingen ja/nej
Vi främjar kundorienteringen genom att utbilda personalen: 1. Vi ordnar forum kring delaktighet och tjänstedesign för personalen för att stärka deras kompetens om kundförståelse samt dela goda praxis. Dessutom ordnar vi utbildningar i tjänstedesign.	1. Utbildningarna har ordnats för personalen inom de gemensamma tjänsterna ja/nej 2. Utbildningar har ordnats för olika utbildningsstadier 0/3 st.
Vi utvecklar delaktighetsinnehållet som stöder undervisningen för att stödja lärarnas dagliga arbete: 1. Vi förnyar sidorna för delaktighet i Opehuone, den pedagogiska portalen för undervisningspersonalen.	1. Sidorna för delaktighet i Opehuone har förnyats ja/nej